Rocznik 1937. Nr 46.

Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowickiego

Świętochłowice, dnia 6 listopada 1937 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor Siwy, Wydział Powiatowy Świętochłowice.
Telefon: Chorzów 40911.

Treść:

DZIAŁ URZĘDOWY

1.

Ustawa

z dnia 2-go lipca 1937 r.

o zapewnieniu pracy i zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego.

Art. 1.

W trosce o zapewnienie bytu obywatelom Państwa Polskiego zasłużonym w walkach o niepodległość Państwa Polskiego, ustawa niniejsza zapewnia tym obywatelom pracę lub zaopatrzenie na zasadach w tej ustawie zawartych.

Art. 2.

1. Osoba odznaczona Krzyżem Niepodległości z Mieczami, Krzyżem Niepodległości lub Medalem Niepodległości oraz osoba nie odznaczona, która udowodni czynny udział w walkach o niepodległość, przy równych kwalifikacjach zawodowych, ma pierwszeństwo przy obsadzaniu stanowisk w urzędach, przedsiębiorstwach i zakładach państwowych i samorządowych oraz w przedsiębiorstwach i zakładach przez państwo subwencjonowanych lub koncesjonowanych.

2. Minister Spraw Wojskowych określa sposób, w jaki ma być udowodniony czynny udział w walkach o niepodległość.

Art. 3.

1. Każda instytucja i zakład o charakterze publicznoprawnym oraz każde przedsiębiorstwo i zakład pracy, niezależnie od tego, czy jest własnością państwową, samorządową czy prywatną, ma obowiązek zatrudnić na każdych 33 pracowników conajmniej jedną osobę, posiadającą warunki, określone w art. 2 ust. 1., poszukującą pracy, zdolną do niej i skierowaną przez właściwy urząd lub instytucję pośrednictwa pracy.

2. Obowiązkowi, przewidzianemu w ust. 1. podlega również każdy pracodawca, prowadzący roboty sezonowe, budowlane, ziemne, brukarskie, drogowe, kolejowe, wodne (budowlane, regulacyjne) oraz melioracyjne.

3. W instytucji, przedsiębiorstwie i zakładzie pracy o zmiennej liczbie pracowników liczbę osób, posiadających warunki, określone w art. 2 ust. 1., przypadającą do zatrudnienia w danym miesiącu kalendarzowym, ustala się na podstawie przeciętnej miesięcznej pracowników zatrudnionych w miesiącu poprzednim, z wyjątkiem gospodarstw rolnych, gdzie bierze się za podstawę do obliczenia tylko stałych rocznych pracowników rolnych.

4. Jeżeli pracodawca w zrozumieniu ust. 1. i 2. w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zatrudniał więcej uczestników walk o niepodległość niż to określa ust. 1., liczba zatrudnionych uczestników walk o niepodległość nie może być zmniejszona w przeciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej.

5. Pracodawca może wypowiedzieć umowę o pracę, zawartą z osobą, posiadającą warunki, określone w art. 2 ust. 1., tylko z ważnych przyczyn, a w szczególności:

a) co do pracowników umysłowych tylko z ważnych przyczyn w rozumieniu art. 32, 33, 36 i 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umyłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323);

b) co do robotników tylko z ważnych powodów lub winy w rozumieniu art. 13 do 16, 18 i 19 rozporzadzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324).

6. W przypadku zwolnienia z powodu niezdolności do pracy osoby, posiadającej warunki, określone w art. 2 ust. 1., pracodawca obowiązany jest zatrudnić w granicach wolnych stanowisk członka rodziny, na którym ciąży obowiązek utrzymania rodziny zwolnionego, a który poszukuje pracy i jest do niej zdolny.

7. Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z właściwymi ministrami może ustalić dla poszczególnego przedsiębiorstwa i zakładu lub poszczególnego obszaru normę wyższą, niż przewiduje ust. 1., aby zapewnić zatrudnienie na danym obszarze wszystkim uczestnikom walk o niepodległość.

Art. 4.

Publiczne instytucje pośrednictwa pracy obowiązane są kierować na wakujące miejsca pracy w pierwszym rzędzie zarejestrowanych bezrobotnych uczestników walk o niepodległość.

Art. 5.

1. Zaopatrzenie ze Skarbu Państwa służy:

a) osobie odznaczonej Krzyżym Niepodległości z mieczami lub Krzyżem Niepodległości, jeżeli osoba ta nie posiada środków, zapewniających egzystencję a utraciła według orzeczenia komisji lekarskiej co najmniej 50% zdolności do zarobkowania lub przekroczyła 55 lat życia,

b) wdowie po osobie, określonej w literza a), w przypadku, gdy małżeństwo zostało zawarte przez tę osobę przed przyznaniem jej zaopatrzenia, oraz sierotom, jeżeli wdowa i sieroty nie posiadają środków, zapewniających egzystencję; wdowie jednak nie służy to prawo, jeżeli wspólność małżeńska została sądownie rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony.

c) rodzicom osoby zmarłej, określone w literze a), jeżeli zmarły nie pozostawił wdowy ani dzieci, a rodzice nie otrzymują żadnego zaopatrzenia z funduszów publicznych, ani nie posiadają innych środków, zapewniających egzystencję.

2. Za nie posiadającą środków, zapewniających egzystencję, należy uważać osobę, której dochód miesięczny z wszelkich źródeł nie przekracza łącznie kwoty, określonej w w art. 6 ust. 1. dla osoby samotnej, lub w art. 6 ust. 1. i 2. dla osoby posiadającej rodzinę.

3. Za nie posiadającą środków, zapewniających egzystencję, należy również uważać:

a) osobę właściciela gospodarstwa rolnego o powierzchni nie przekraczającej 5 ha ziemi użytkowej I lub II klasy, 8 ha III klasy i 10 ha — IV klasy,

b) osobę, posiadającą gospodarstwo rolne na mocy przepisów o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego lub z mocy ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1 z 1926 r.),

c) osobę, posiadającą osadę rentową o powierzchni poniżej 20 ha na obszarze województwa poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego oraz poniżej 35 ha na obszarze województwa pomorskiego, jeżeli nabycia tych osad nastąpiło po dniu 1 lipca 1919 r.,

jeżeli osoby, wymienione pod lit, a), b) i c), czerpią swój dochód wyłącznie z gospodarstwa lub osady.

4. Zaświadczenia o stanie majątkowym oraz o środkach utrzymania wydaje powiatowa władza administracji ogólnej.

Art. 6.

1. Zaopatrzenie zasadnicze osoby, określonej w art. 5 ust. 1 lit. a), wynosi miesięcznie 90 złotych w miejscowościach, zaliczonych do klasy A. Kwotę tę obniża się zależnie od miejsca zamieszkania, a mianowicie do zł 70 — w razie zamieszkania w miejscowości, zaliczonej do klasy B, oraz do zł 60 — w razie zamieszkania w miejscowości, zaliczonej do klasy C.

2. Osobie, pobierającej zaopatrzenie na podstawie art. 5 ust. 1. lit. a) służy prawo do dodatku rodzinnego w wysokości 20% zaopatrzenia zasadniczego na żonę, wobec której ma obowiązek utrzymania, i na każde dziecko, będące na wyłącznym utrzymaniu, w wysokości 10% zaopatrzenia zasadniczego. Dodatek rodzinny nie może być przyznany na więcej niż na 4 dzieci, będących na wyłącznym utrzymaniu pobierającego zaopatrzenie. Prawo do dodatku na dziecko służy do ukończenia 18 roku życia. Jeżeli dziecko uczęszcza do szkoły publicznej, albo kształci się zawodowo, bądź wskutek ułomności fizycznej, umysłowej, albo nieuleczalnej choroby nie może zarabiać na swoje utrzymanie, prawo do dodatku służy do ukończenia 24 roku życia. Zawarcie związku małżeńskiego przed 18, bądź 24 rokiem życia powoduje utratę dodatku rodzinnego na dziecko.

3. Za miarodajne do wymiaru zaopatrzenia uważa się dla osoby, która pobierała zaopatrzenie na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 8) — miejsce jej zamieszkania w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej ostatnią miejscowość, będącą miejscem jej zamieszkania co najmniej w przeciągu jednego roku.

4. W przypadku nieprzewidzianym w przepisach ust. 3. służy zaopatrzenie w wymiarze, ustalonym dla miejscowości klasy B.

5. Wymiar, dokonany w myśl artykułu niniejszego, ulega zmianie w razie zmiany miejsca zamieszkania. Zmiana tego wymiaru następuje w przypadku przesiedlenia się osoby uprawnionej do miejscowości klasy wyższej po upływie trzech lat, w prypadku przesiedlenia się jej do miejscowości klasy niższej — po upływie jednego roku zamieszkiwania w nowej miejscowości.

6. Przy wymiarze zaopatrzenia zasadniczego na podstawie ustawy nieniejszej obowiązuje podział miejscowości na klasy, zawarty w załączniku do art. 17 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 238) wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.

Art. 7.

1. Zaopatrzenie wdowy i sierot wynosi:

a) dla wdowy — 50% zaopatrzenia zasadniczego zmarłego męża,

b) dla każdej sieroty, której matka pobierała zaopatrzenie — po 33$^1/_3$% zaopatrzenia wdowy

c) dla każdej sieroty, której matka nie żyje, lub nie pobiera zaopatrzenia — po 50% zaopatrzen e wdowy.

2. Suma zaopatrzenia wdowiego łącznie z zaopatrzeniem sierocym, bądź suma zaopatrzeń sierocych nie może przekraczać 100% zaopatrzenia zasadniczego zmarłego.

3. W przypadku zasługującym na szczególnie uwzględnienie, gdy po zmarłej osobie, określonej w art. 5 ust. 1. lit. a), pozostanie więcej niż 4 dzieci, zaopatrzenie wdowie łącznie z zaopatrzeniem sierocym może być przyznane do wysokości 100% zaopatrzenia zasadniczego wraz z dodatkiem rodzinnym, jakie ostatnio pobierał zmarły.

4. zaopatrzenie każdego z rodziców wynosi miesięcznie 25% zaopatrzenia zasadniczego zmarłego.

Art. 8.

1. Jeżeli osoba, określona w art. 5 ust. 1., posiada prawo do zaopatrzenia na podstawie innego tytułu: ze Skarbu Państwa, z funduszów samorządu, z przedsiębiorstwa, z zakładu, albo z instytucji państwowej lub samorządowej w wysokości niższej od zaopatrzenia, służącego w myśl ustawy niniejszej, wówczas uzupełnia się je do wysokości zaopatrzenia, należnego z ustawy niniejszej.

2. Minister Skarbu może osobie, pobierającej zaopatrzenie z innych tytułów (ust 1), zezwolić, w przypadku zasługującym na szczególne uwzględnienie, na pobieranie zaopatrzenia, przewidzianego w ustawie niniejszej, do pełnej wysokości, przewidzianej w art. 6 lub art. 7.

3. Przepisy ust. 2. nie mają zastosowania w przypadku pobierania innego zaopatrzenia z funduszów państwowych, jeżeli ustawa na której podstawie przyznano to zaopatrzenie, określa inaczej granicę łącznych zaopatrzeń.

Art. 9.

1. Zaopatrzenie przyznaje Minister Skarbu na wniosek komisji kwalifikacynej, utworzonej przy Ministerstwie Skarbu.

2. W skład komisji kwalifikacyjnej mogą wchodzić jedynie osoby, odznaczone za udział w walkach o niepodległość. Komisja składa się z 7 członków, których wyznaczają: po jednym Minister Spraw Wewnętrznych, Minister Spraw Wojskowych i Minister Opieki Społecznej, po 2 zaś Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu. W ten sam sposób będą wyznaczeni zastępcy członków komisji. Przewodniczy komisji członek komisji, wyznaczony przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 10.

1. Zaopatrzenie wypłaca się miesięcznie od pierwszego dnia miesiąca następującego po przyznaniu zaopatrzenia.

2. Przepis ust. 1. stosuje się odpowiednio do wypłaty dodatku, przewidzianego w art. 6 ust. 2.

Art. 11.

Jeżeli osoba uprawniona do zaopatrzenia uzyska środki, zapewniające jej egzystencję, zawiesza się prawo do zaopatrzenia z tytułu niniejszej ustawy na czas posiadania tych środków.

Art. 12.

Prawo do zaopatrzenia gaśnie w razie:

a) śmierci osoby uprawnionej,

b) zawarcia związku małżeńskiego przez wdowę,

c) ukończenia przez sierotę 18 lat życia, zaś w przypadku, gdy uczęszcza do szkoły publicznej, albo kształci się zawodowo, bądź

wskutek ułomności fizycznej, umysłowej albo nieuleczalnej choroby nie może zarabiać na swoje utrzymanie — w razie ukończenia 24 lat życia,

d) zawarcia przez sierotę związku małżeńskiego'

e) skazania osoby uprawnionej prawomocnym wyrokiem na karę dodatkową utraty praw publicznych lub utratę obywatelskich praw honorowych.

f) utraty prawa do Krzyża Niepodległości z mieczami lub Krzyża Niepodległości z innej przyczyny, aniżeli na podstawie wyroku sądowego.

Art. 13.

Kwota, nienależnie pobrana tytułem zaopatrzenia, podlega zwrotowi.

Art. 14.

1. Osobie, określonej w art. 5 ust. 1. lit. a) i pobierającej zaopatrzenie, służy prawo do korzystania z leczenia na koszt Skarbu Państwa we wszystkich przypadkach choroby lub kalectwa jeżeli nie służy jej prawo do opieki lekarskiej na podstawie innych przepisów prawnych.

2. Osoba, określona w ust. 1. ma prawo ubezpieczyć członków rodziny na wypadek choroby w instytucji ubezpieczeń społecznych na warunkach, jakie ustala Minister Opieki Społecznej.

3. Osoba, określona w ust. 1. zniedołężniała lub ułomna, potrzebująca nieodzownie stałej opieki, na własną prośbę, a osoba psychnicznie chora na wniosek opiekuna, może być na koszt Skarbu Państwa umieszczona w odpowiednim zakładzie opiekuńczym lub zakładzie leczniczym

4. Przez czas przebywania w zakładzie opiekuńczym lub w zakładzie leczniczym osoba, określona w ust. 1. i 3., pobiera 20% przyznanego zaopatrzenia zasadniczego, natomiast żona i dzieci osoby, korzystającej z opieki zakładowej, mają prawo do pobierania zaopatrzenia przewidzianego dla wdów i sierot.

5. Osoba odznaczona Krzyżem Niepodległości z Mieczami lub Krzyżem Niepodległości, która nie pobiera zaopatrzenia z niniejszej ustawy i której dochód z wszelkich źródeł nie przekracza łącznie dwókrotnie kwoty, określonej w art. 6 ust. 1. i 2. ma prawo do ubezpieczenia siebie i członków swej rodziny na wypadek choroby w instytucji ubezpieczeń społecznych na warunkach, jakie ustala Minister Opieki Społecznej.

6. Sieroty po osobach, określonych w art. 5. ust. 1. lit. a), pozbawione należytej opieki ze strony pozostałej rodziny, mogą być umieszczane w zakładach opiekuńczych na koszt Skarbu Państwa.

Art. 15.

Osobie, która pokryła koszty pogrzebu osoby, określonej w art. 5 ust. 1. lit. a). zmarłej po przyznaniu jej zaopatrzenia, zwraca się koszty pogrzebu w wysokości jednomiesięcznego zaopatrzenia zasadniczego osoby zmarłej.

Art. 16.

1. Winny przekroczenia przepisów zawartych, w art. 3, oraz rozporządzeń na jego podstawie wydanych, będzie karany w drodze administracyjnej aresztem do sześciu tygodni albo grzywną od 200 do 2000 złotych.

2. Natomiast w przypadku naruszenia przepisów, zawartych w art. 3, w przesiębiorstwie lub zakładzie państwowym, albo samorządowym, bądź znajdującym się pod zarządem państwowym lub samorządowym, w którym stosunek służbowy kierownika ma charakter publicznoprawny, publiczna intytucja pośrednictwa pracy występuje z doniesieniem do władz przełożonych kierownika przedsiębiorstwa lub zakładu, celem pociągnięcia winnego do odpowiedzialności w myśl przepisów służbowych.

Art. 17.

1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 8).

2. Osoba, która nabyła prawo do zaopatrzenia na podstawie dekretu, wymienionego w ust. 1. zachowuje to prawo, jeżeli odpowiada warunkom, przewidzianym w ustawie nieniejszej.

Art. 18.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej i Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i właściwymi Ministrami.

Art. 19.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłosezenia.

Prezydent Rzeczypospolite:

(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrówj:

(—) Sławoj Składkowski.

Minister Skarbu:

(—) E. Kwiatkowski.

Minster Opieki Społecznej:

Marian Zyndram-Kościałkowski.

Odbito w Drukarni E. Leksan Świętochłowice, ul. Bytomska Nr. 23. Telefon: 411-10.